

Fehér Béla legújabb, a Magvető kiadó gondozásában megjelent nagyregénye minden ízében magyar. A „hazafias kalandregényként” aposztrofált mű cselekménye a 48-49-es szabadságharc idején zajlik, tehát témájában valóban

tökéletes terep a romantikus kalandozásokhoz szabadság, szerelem, ármány és forradalom útjain, természetesen egy nagy kanál humorral megfűszerezve. A humor pedig lényeges hozzávalója a magyaros kotyvaléknak,

56 Zsurzsán Anita

DIVAT A MAGYAR

Fehér Béla: *Kossuthkifli*

amelynek legfőbb alkotóelemei a 19. századi népmesei motívumok, a nyelvi leleményesség, a szabadságharc ízvilága valamint az igazi kalandregényekhez méltó irreális fordulatok. Cserna-Szabó András a kötet fülszövegében úgy jellemezi a regényt, mint ami „egyszerre hiteles történelmi regény és frenetikus Jókai-paródia...”, ezzel is utalva a regény stílusára, azokra a humoros nyelvi megoldásokra, amelyek mintegy karikatúraszerűen rájátszanak Jókai jellegzetes stílusára, ezzel újratálalva a nyelv magyaros ízességét.

A regény cselekményének kiindulópontja nem is lehetne egyszerűbb: Vödric Demeter pozsonyi cukrászmestert levelet kap rég nem látott bajtársától, Elepi Kőszáltól, amelyben arra kéri, hogy születésnapja alkalmából küldjön neki Debrecenbe egy adagot a messze földön híressé vált „beuglijéből”, amelyet méltán kereszteltek Kossuthkiflinek. Az ártatlan baráti kérés és a levél viszont események egész láncolatát indítja el, ugyanis a gyanakvó Swappach Amádé őrnagy összeesküvést szimatol a háttérben a levél furcsának tűnő tartalma miatt, így szerelmével Vödric Estillával – aki történetesen a cukrász lánya – és a mindenlében kanál Karola grófnő társaságában elindulnak Debrecenbe az édes szállítmánnyal. Mindeközben Swappach őrnagy felbőszült édesapja, a fiú által teljesen kifosztott pozsonyi tanácsos és titkos ügynök, a vén császárpárti Swappach Ferdinánd bosszútól vezérelve szegődik a különös csapat nyomába, társaságában Vödric Demeterrel, aki miután fény derült imádott lánya románcára az őrnaggyal, annak reményében vág útnak, hogy megbékíti és visszaszerzi lányát, akit első felindulásában kitagadott. A regény zamatos humorát a nyelvi lelemény mellett éppen a főszereplők, a regény különös karakterei adják, akik elképesztőbbnél elképesztőbb helyzetekbe keverednek kalandos útjuk során. A különös, kalandokkal teli utazás Pozsonyból Debrecenbe tulajdonképpen átvezeti az olvasót a szabadságharc korabeli Magyarország vidékén, ami által a regény valóban hiteles történelmi regényként olvasható, sajátos korrajznak hathat. A főszereplők különösebbnél különösebb figurákba botlanak, állandóan valószerűtlen szituációkba

csöppennek, és valamilyen módon lépten nyomon szembesülnek a forradalom sodrásával. A regény hemzseg a magyar népmesékből jól ismert mágikus elemektől és természetfeletti történetektől: kevésbé hősszerű hőseink a kalandos út során találkoznak kísértetekkel, hátborzongató, groteszk alakokkal, vagy éppen varázserőjű tárgyakra bukkanak.

57

Ennek ellenére nem hiszem, hogy a regényben mélyebb tartalmakat kéne keresni, valójában azt gondolom, hogy tényleg csak egy szellemes, fordultatos kalandregényről van szó, és ezt a szerző sem akarja másképp tálalni. Véleményem szerint, nem lehet aktuális kérdéseket – nem is kell – belevetíteni a regénybe úgy, ahogy például Spiró György teszi a szintén magyarság ihlette, humorosnak szánt *Feleségverseny* című regényében, éppen ezért Fehér Béla művét sokkal jobban sikerültnek ítélem, mivel nem akar hatalmas igazságokat belevetíteni a humorral gazdagított regény szövegvilágába. Fehér Béla kalandregényének nagyszerűsége a szerző archaikus elemekkel dúsított nyelvhasználatában rejlik, ami mindamelllett, hogy frappáns és szórakoztató, egyenesen utánozhatatlan. Az író pedig izgalmas történetészövésével arról is gondoskodik, hogy az olvasó figyelme egy pillanatra se lankadjon, mert nem csak a nyelv bravúrossága teszi lebilincselő olvasmányá, hanem a történet sokszínűsége is. A különös édesség története pedig cseppet sem szirupos, nem fekszi meg a gyomrot, ezért a magyaros

ínyencségre kevésbé fogékony közönségnek is fogyasztásra, jó étvággal ajánlom. (*Magvető, Bp. 2012*)

